

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві
Кафедра загальної екології, радіобіології та безпеки життєдіяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

 Декан економічного факультету
(Анатолій ДІБРОВА)

“ 26 ” серпня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри загальної
екології, радіобіології та безпеки життєдіяльності

Протокол № 2 від “ 19.08 ” 2024 р

 Завідувач кафедри
(Алла КЛЕПКО)

та на засіданні кафедри охорони праці
та біотехнічних систем у тваринництві

Протокол № 2 від “ 19.08 ” 2024 р.

 Завідувач кафедри
(Василь ХМЕЛЬОВСЬКИЙ)

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Корпоративні фінанси»

 Лариса ОЛІЙНИК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Безпека праці і життєдіяльності

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Факультет (ННІ) Економічний

Розробники: _____ доц., к.с.-г. Піскунова Л.Е.
доц., к.б. н Білько Т.О.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Безпека праці і життєдіяльності»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	«Корпоративні фінанси»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки (курс)	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	30 год.	- год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	- год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	60 год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	- год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях.

Засвоївши дисципліну «Безпека праці і життєдіяльності» майбутні бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу ОГ в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПРН 23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для
–повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижн і	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовний модуль 1. Принципи забезпечення безпеки життєдіяльності													
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з БЖД, таксономія небезпек	1	3	1				2						
Тема 2. Кількісна оцінка небезпеки	2	4	-	2			2						
Тема 3. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2	6	2	2			2						
Тема 4. Людина - відкрита біоенергетична та духовно-інформаційна система.	3	6	2	-			4						
Тема 5. Типові моделі реакцій людей у випадку екстремальних ситуацій	3	4	-	2			2						
Тема 6. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.	4	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 1		31	7	8			16						
Змістовий модуль 2. Організаційно-функціональна структура та методологія безпеки													
Тема 7. Соціально-політичні небезпеки, характеристики.	5	5	1	2			2						
Тема 8. Соціальні та психологічні фактори ризику.	6	7	1	2			4						
Тема 9. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови моделей виникнення НС.	6	6	2	-			4						
Тема 10. Менеджмент	7	6	2	2			2						

безпеки, структура захисту у НС.													
Тема11. Управління силами та засобами ОГ під час НС.	8	5	2	1			2						
Разом за змістовим модулем 2	29		8	7			14						
Змістовний модуль 3. Правове і нормативне регулювання охорони праці													
Тема 1. Законодавство України про охорону праці	9	8	2	2			4						
Тема 2. Організація служби охорони праці.	10	8	2	2			4						
Тема 3. Організація розслідування нещасних випадків.	11	8	2	2			4						
Тема 4. Організація навчання з охорони праці.	12	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 3	32		8	8			16						
Змістовий модуль 4. Практична організація безпеки праці													
Тема 5.Травматизм, причини, профілактика.	13	8	2	2			4						
Тема 6. Шкідливі фактори виробничого середовища	13	6	2	2			2						
Тема 7. Вибір засобів індивідуального захисту	14	8	2	2			4						
Тема 8. Основи електробезпеки та пожежної безпеки	15	6	1	1			4						
Разом за змістовим модулем 4	28		7	7			14						
УСЬОГО ГОДИН	120		30	30			60						

3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	2
2	Визначення рівня метеочутливості людини	2
3	Інфекційні захворювання. Епідемії. Пандемії. Імунітет. Правила поведінки населення при проведенні ізоляційно-обмежувальних заходів.	2
4	Визначення психофізіологічних властивостей людини та вплив їх на безпеку	2
5	Аналіз безпеки під час роботи зі шкідливими та вибухопожежонебезпечними речовинами	2
6	Шумове забруднення атмосфери в містах та коефіцієнт його соціальної безпеки	2
7	Екологічна оцінка ризику. Визначити екологічну оцінку ризику застосування пестицидів у різних кліматичних зонах України	2
8	Соціальне середовище. Визначення типів поведінки особистості у конфліктній ситуації	2
9	Організація навчання з питань охорони праці	2
10	Організація розслідування нещасних випадків на виробництві	2
11	Вимірювання параметрів мікроклімату. Визначення концентрації шкідливих парів та газів в повітрі робочої зони	2
12	Вимірювання рівнів освітленості робочих місць	2
13	Вибір засобів індивідуального захисту для працівників АПК	2
14	Первинні засоби пожежогасіння на підприємствах АПК	2
15	Домедична допомога	2
	Всього	30

4 Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статистична оцінка небезпечних і шкідливих чинників для життя людини	4
2	Розрахунок біологічного віку та темпу старіння	2
3	Інфекційні захворювання	4
4	Визначення основних психофізіологічних властивостей людини та їх вплив на безпеку	2
5	Аналіз безпеки хронічного отруєння ртуттю	2
6	Розрахунок мікроклімату закритих приміщень	4
7	Біоритми та їх роль у збереженні здоров'я людини	4

8	Порядок дій при виникненні надзвичайних ситуацій	4
9	Розслідування нещасних випадків невинного характеру.	4
10	Вимоги до якості харчових продуктів. Раціональне та здорове харчування	2
11	Виробничий травматизм, причини, профілактика.	8
12	Законодавство України та країн Європейського союзу про охорону праці	6
13	Ментальне здоров'є	8
14	Шкідливі фактори виробничого середовища	6
	ВСЬОГО	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;

6 Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійне опрацювання практичних робіт в ельорні:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>

- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

обговорення результатів роботи на навчальному порталі. URL:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=455>
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=791>
- Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396 с.
- Піскунова Л.Е. Робочий зошит для практичного вивчення дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2022. 110 с.
- Піскунова Л.Е. Методичні рекомендації для вивчення та проведення практичних робіт з дисципліни Безпека праці та життєдіяльності студентами денної та заочної форми навчання. Київ, 2024. 101с.
- L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies". «КОМПРИНТ», 2023. 237 p
- Білько Т.О., Марчишина Є.І. Occupational and life safety (Безпека праці і життєдіяльності) : навч. посіб. Київ, 2021. 428 с.
- Білько Т.О. Домедична допомога на підприємстві: методичні вказівки щодо проведення ділової гри. Київ, 2020. 18 с.
- Білько Т.О. Методичний посібник «Рекомендації щодо впровадження стандарту ISO 45001:2018 в системи управління охороною здоров'я і безпекою праці». Київ, 2022. 107 с.
- Білько Т.О. Методичний посібник «Occupational health and safety management systems - requirements with guidance for use iso 45001:2018» Київ, 2022. 51 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Войналович О.В. Визначення параметрів виробничого шуму: Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи. Київ, 2019. 16 с.
2. Войналович О.В. Вимірювання параметрів вібрації: Методичні вказівки щодо виконання лабораторної роботи. Київ, 2020. 18 с
3. Войналович О.В. Методи планування витрат на охорону праці: Методичні вказівки щодо виконання практичної роботи. Київ, 2019. 18 с.
4. Запорожець О.І, Халмурадов Б.Д. та ін. Безпека життєдіяльності: Підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 448 с.
5. Коритко З. І. Фізіологічна характеристика станів організму : Посібник. Львів, 2019. 119 с.
6. Мазепа М. А. Огляд окремих частин тіла: метод. вказівка. Львів, 2018. 12 с.
7. Перша допомога при гострих патологічних та екстремальних станах. Реаніматологія : лекція. Львів, 2019. 13 с.
8. Піскунова Л.Е. Бондарь В.І., Зубок Т.О. Безпека праці та життєдіяльності: Підручник. Київ, 2022. 396с.
9. L. Piskunova, T. Zubok, I. Pryimachenko Training manual for the discipline "Safety of work and Life" for students majoring in 291 "International Relations, Public Communications and Regional Studies". «КОМПРИНТ», 2023. 237 p
10. Slavinskyi, D., Bilko, T., Cheberyachko, Y., Cheberyachko, S., & Deryugin, O. (2023). Improvement of motorized design filtering respirator. *Machinery & Energetics*, 14(1), 24-35. <https://doi.org/10.31548/machinery/1.2023.24>
11. Larysa Piskunova.Tetiana Zubok; Alla Klepko; Kateryna Karabach; Alina Kudryavytska. Agrolandscapes and their role in ensuring environmental security. *SCIENTIFIC HORIZONS Journal* homepage: <https://sciencehorizon.com.ua> Scientific Horizons , 27(11), 105-117. DOI: 10.48077/scihor11.2024.105(Scopus).